

Espoon Weegee-näyttelykeskus osti Matti Kuuslan omistuksessa olleen Futuro-talon viime vuonna. Huonoon kuntoon päässyttä taloa konservoitiin viiden kuukauden ajan.

Futuro laskeutui Espooseen

Ufon muotoiseen muovitaloon voi astua Weegee-talon takapihalla.

Hannu Pöppönen HS

WORLD DESIGN CAPITAL HELSINKI 2012

SIINÄ se seisoo metsää vasten jalustallaan kuin munakupissa, "vapaa-ajan jumalainen action, fillari", kuten viihdetaitelija **Matti Kuusla** kuvasi keltaista ufon muotoista taloan Futuro-elokuussa yli kymmenen vuotta sitten.

Eikä hän väärässä ollut. Kun Weegeen pihalla seisovan Futuron portaita nousee talon pyöreään sisätilaan, ensireaktio on tosiaankin wow! Lepotuloissa voisi hyvin retkottaa rennosti illan jos toisenkin, vapaa-ajan fiilareissa.

Vuonna 1968 valmistunut Futuro oli viime syksyyn saakka Hirvensalmella Matti Kuuslan kesämökillä. Sitten Weegee osti talon ja alkoi konservoida sitä huolella.

Huomenna tiistaina ovet avautuvat yleisölle. Talon lisäksi Weegeessä on Futuro-näyttely, ja siellä pyörii myös **Mika Taanilan** ja **Marko Homeen Futuro**-elokuva.

MONILLE arkkitehti **Matti Suurosen** suunnittelema Futuro on tuttu näyttävistä valokuvista ja juuri Futuro-elokuvasta, mutta harva on päässyt kokemaan, miltä tuntuu olla sen sisällä.

Jotkut muistavat kokemustaan Lahnajärvellä kahvila-ravintolana toimineessa Futurossa, mutta sekään ei ollut sisältä autenttinen, kuten Weegeen talo on.

Viime aikoina suuri yleisö on päässyt tutustumaan vain Rotterdamin Boijmans-museon omistamaan Futuroon.

Tällä hetkellä julkisessa omistuksessa on Weegeen ja Boijmansin talojen lisäksi Australian Canberrassa oleva Futuro.

Canberran yliopisto hankki hopeanväriseen talon jonkin aikaa sitten, mutta toistaiseksi se on yhtä huonossa kunnossa kuin Kuuslan Futurokin oli.

Canberrassa Futuro ehti toimia muun muassa osana uimakeskusta ja lapsille tarkoitettua avaruuskeskusta ennen päättymistään yliopistolle. Yli-

opisto alkaa opetustyönä konservoida sitä, kunhan saa hankkeeseen rahoituksen.

Weegeen Futuro on entisöity ulkoa ja sisältä viidessä kuukaudessa niin alkuperäiseen asuun kuin mahdollista, ruuveja myöten.

SUURONEN suunnitteli Futuron nopeasti pystytettäväksi hiihtomajaksi ystäväilleen.

Valmistaja, suomalainen Polykem, alkoi kaavailta ufon näköisestä talosta tuotetta, joka leviäisi kymmeninä tuhansina luksuslomaa-asuntoina ympäri maailmaa.

Toisin kuitenkin kävi. "Veikkaisin, että kokonaisuusmäärä oli 60-80 kappaletta", arvioi Weegeen näyttelyn tuottaja **Marko Home** Futuroiden valmistusmääriä.

Suomessa valmistettiin Homeen mukaan vuosina 1968-1978 yhteensä 20 Futuroa, joista 12 meni suoraan ulkomaisille tilaajille. Ulkomailla Futuroja valmistettiin lisenssillä noin kymmenessä maassa, muun muassa Yhdysvalloissa, Uudessa-Seelannissa ja Etelä-Afrikassa.

Muissa maissa valmistettujen Futurojen määrää on käytännössä mahdoton selvittää. Futuroja valmistaneet yhtiöt lopettivat toimintansa viimeistään 1980-luvulla, ja niiden arkistot ovat kateissa.

Ulkomaiset yhtiöt eivät myöskään olleet aikoinaan innokkaita raportoimaan valmistusmääriä. "Niiden olisi pitänyt maksaa rojalteja", Home selittää.

FUTURO oli liian erikoinen ja kallis menestyäkseen. Sen tarina sarjavalmistajana talon tyssähti kokonaan 1970-luvun öljykriisiin, kun muovin hinta nousi pilviin.

Futuro oli pitkään unohdus, kunnes taidepiirit antoivat sille uuden elämän 60-luvun ikonina. Saksalainen tai-

telija **Carsten Höller** otti 1990-luvun puolivälissä Futuron prototyyppiin osaksi Wienin taidehallissa järjestettyä näyttelyään. Wienin Futuro on juuri se, joka on nyt Boijmans-museon hallussa.

Sittemmin Futuro pääsi muun muassa Istanbulin taidebiennaaliin sekä designlehtiin ja -kirjoihin. Taanilan ja Homeen Futuro-elokuva ja sen myötä syntynyt kirja ovat tehneet sitä tunnetuksi ympäri maailman.

ERI PUOLILLA maailmaa on paljon Futuro-intoilijoita, jotka seuraavat talon vaihetta ja olinpaikkoja. Futurosta kerrotaan legendoja, ja muun muassa sen valmistusmääristä liikkuu paljon väärää tietoa, Home kertoo.

Hänen tietojensa mukaan eri puolilla maailmaa on yhteensä ainakin 45 aitoa Futuroa.

Suomessa niitä on neljä: Weegeen lisäksi Merimäessä, Ahvenanmaalla ja Kauhavalla.

FUTUROJEN laskeminen on vaikeaa myös siksi, että talosta on tehty kopioita, joita luullaan aidoiksi.

"Sellaisia ovat esimerkiksi Antarktiksella sijaitseva muovinen pallotalo ja Taiwanista löytyvä 13:n Futuro-kopion yhteisö."

Yksi Futuro saatetaan laskea kahdeksi eri Futuroksi, sillä esimerkiksi Google Earth-karttapalvelussa talo näkyy vanhalla paikallaan kuukausia sen jälkeen, kun se on siirretty muualle.

Myös Weegeen Futuro näyttäisi olevan samaan aikaan sekä Hirvensalmella että Espoossa.

Futuro-talo on esillä Weegeen pihalla (Ahertajantie 5, Espoo) 8. 5.-16. 9. Näyttelyn yhteydessä on Futuro-ohjelmaa. Luennot aloittaa keskiviikkona 9. 5. klo 18 **Marko Home**, joka kertoo Futurosta eilen ja tänään.

FAKTA

Mikä Futuro?

■ Futuro-talo on suomalaisen arkkitehdin, **Matti Suurosen** (s. 1933), vuonna 1968 suunnittelema ellipsin muotoinen muovitalo. Suuronen suunnitteli sen tilauksesta ystäväilleen hiihtomajaksi.

■ Futurossa kiteytyivät 1960-luvun arkkitehtuuriopidioiden visiot siirrettävistä ja sarjavalmisteisista rakennuksista sekä muovista tulevaisuuden rakennusmateriaalina. Futuro herätti

laajaa kiinnostusta: sitä esiteltiin muun muassa Lontoossa 1968 Finnfocus-näyttelyssä, New York Timesissa ja Buenos Airesissa arkkitehtijärjestöjen liiton maailmankongressissa. ■ Futuro on halkaisijaltaan kahdeksan metriä, ja se on neljän metrin korkuinen. Sisätilan lattiapinta-ala on 25 neliötä. Futuro painaa ilman sisustusta 2 500 kiloa, sisustuksineen 4 000 kiloa.

■ Futuron sisustukseen kuului kuusi istuinvuodetta ja takagrilli-pöytäyhdistelmä.

■ 16 lohkoista koottava Futuro on mahdollista purkaa ja koota muutamassa päivässä.

■ Nykyisin Futuro-talon rakentaminen maksaisi noin 150 000 euroa ilman juoksevaa vettä ja viemärbönttiä.

■ Hinta laskisi, mikäli taloa alettaisiin valmistaa sarjatuotantona, Espoon Futuron konservoija **Erkki Lappi** sanoo.

JUKKA HIMANEN / Karttakeskus

Yksi Futuroista on yksityisomistuksessa Berliinissä. Sitä on kuljetettu Spree-joen rannalta toiselle.

Dombaissa Venäjän Kaukasuksella alkuperäisen Futuron on yhä käytössä hiihtomajana.